

Lucie Boháčková, Weiss-Tessbachové a Pacovsko. Osudy šlechtického rodu v letech 1918-1945, bakalářská práce, Filozofická fakulta Jihočeské Univerzity, České Budějovice 2014

Posudek oponenta

Lucie Boháčková si zvolila velmi zajímavé téma své bakalářské práce - osudy jedné generace příslušníků významného rodu právníků a velkostatkářů, kteří byli v druhé polovině devatenáctého století povýšeni do rytířského stavu. Zvláště oceňuji, že při jeho zpracování využila nevydaných pramenů uložených ve Státním okresním archivu v Pelhřimově a v jindřichohradeckém oddělení Státního oblastního archivu v Třeboni. Z celé řady otázek, které si nad prozkoumanou materií mohla položit, jí zajímalo především národnostní cítění Otty a Adolfa Weiss-Tessbachů. Bádání o proměnách nacionality vyšších společenských vrstev středoevropské společnosti je zajisté důležité a autorka se mohla inspirovat řadou prací především amerických historiků. V seznamu literatury najdeme odkaz na knihu Eagla Glasssheima Urození nacionalisté. Česká šlechta a národnostní otázka v 1. polovině 20. století, jejíž nedávné české vydání se stalo hlavním zdrojem autorčiných znalostí této problematiky. Bude-li se chtít Lucie Boháčková osudům šlechty ve dvacátém století věnovat i nadále, doporučoval bych jí seznámit se s pracemi německých autorů, především Eckarta Conzeho, Moniky Weinfurtové, Heinze Reifa či Stephana Malinowskeho. Z mála prací vážících se přímo k tématu postrádám článek Luboše Antonína o knihovně Weissů z Tessbachu.

Bakalářská práce Lucie Boháčkové má vcelku logickou strukturu. Po stručném úvodu, v němž je okomentován postup práce, zvolené metody a použité prameny a literatura, následuje první kapitola spíše kompilativního charakteru. V ní autorka shrnuje závěry z knihy již zmíněného Eagla Glasssheima. Pro pozdější výklad by se však měla zevrubněji seznámit se situací v Rakousku ve dvacátých a třicátých letech minulého století, protože Weiss-Tessbachové byli nejen čeští velkostatkáři, ale také (nebo možná především) vídeňští advokáti.

Po druhé, poněkud nadbytečné „vlastivědné“ kapitole, přichází vlastní jádro bakalářské práce. Na základě svého vlastního pramenného výzkumu v něm přináší Lucie Boháčková celou řadu zajímavých poznatků ze společenského a rodinného života, ekonomického zázemí a veřejné činnosti Otty a Adolfa Weiss-Tessbachů. Některá fakta však nechává projít textem bez pokusu o hlubší interpretaci. Za pozornost by jistě stála otázka sociálního vzestupu rodiny Weissů ve srovnání s obdobnými rodinami nové rakouské šlechty. Příkladem jeho završení může být spříznění rodiny nobilitované teprve v roce 1886 s potomky Rohanů, jednoho z nejvýznamnějších evropských rodů. Nedostatečnou pozornost věnovala i vazbám členů této původem francouzské knížecích rodiny na Velkou Británii, které ovlivňovaly jejich postoje během okupace.

Jinde se autorka potýkala s nedostatečnou znalostí širších souvislostí tématu. O tom svědčí nepochopení složitého vztahu mezi austrofašismem a německým nacionálním socialismem. Pomoci by jí mohl třeba článek Lothara Höbelta Der österreichische Adel zwischen Ständestaat und Drittem Reich ze sborníku Šlechta střední Evropy v konfrontaci s totalitními režimy 20. století. Pozornější kritikou nejen literatury o dějinách regionu by se vyhnula zbytečnému opakování některých faktografických chyb a klišé.

Lucie Boháčková se vyrovnala se zajímavým, ale také dosti složitým tématem v rámci svých současných možností a napsala čtivou práci bez vážnějších formálních prohřešků, která přináší mnoho nových poznatků. Navzdory výše uvedeným výhradám proto její bakalářskou práci hodnotím ještě známkou **výborně**.

České Budějovice 2. 6. 2014

Mgr. Zdeněk Bezečný, Ph.D.